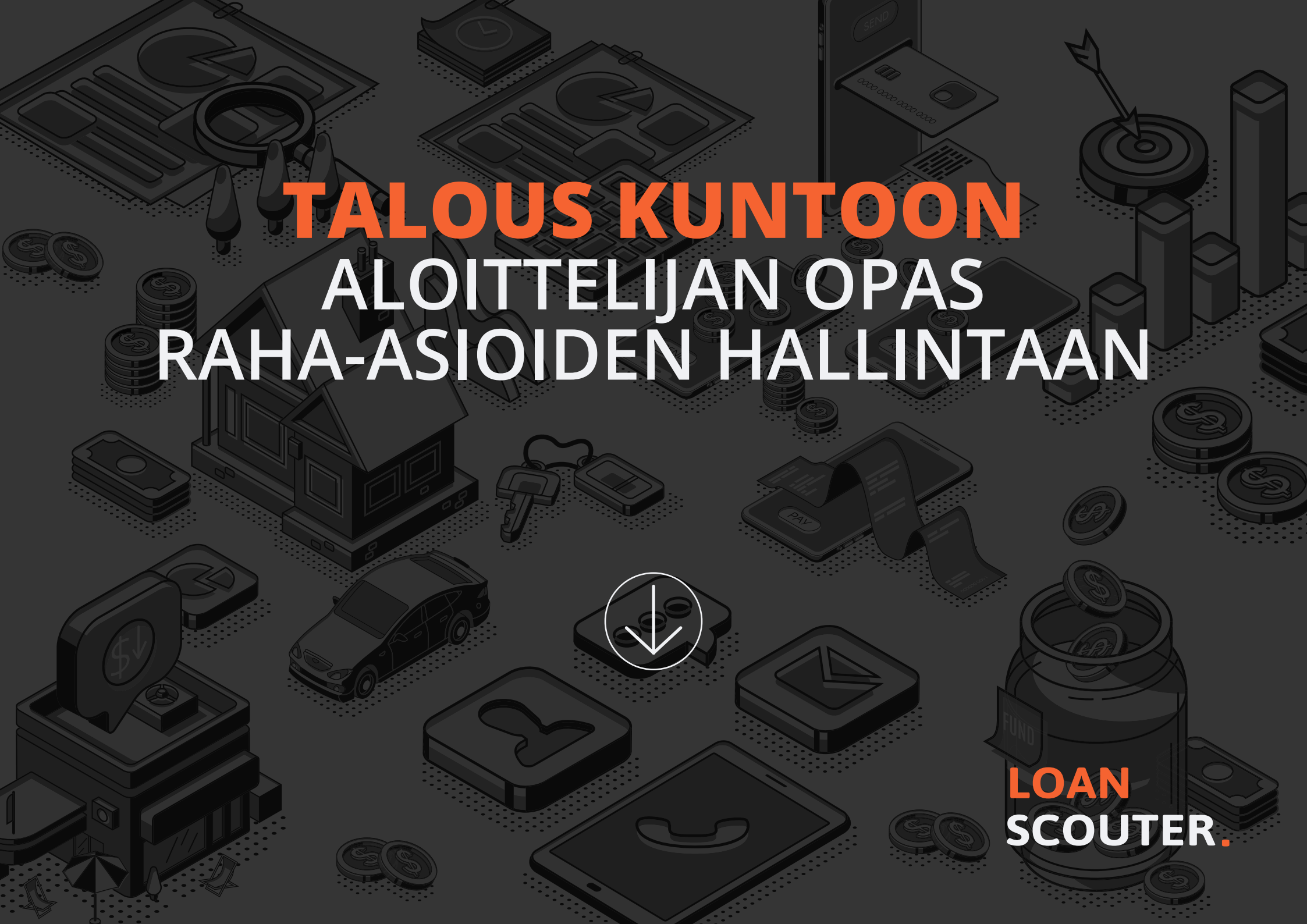
TALOUS KUNTOON
ALOITTELIJAN OPAS
RAHA-ASIOIDEN HALLINTAAN
LOAN
SCOUTER.

SISÄLTÖ

Kuka on Andreas Linde? 3

Johdanto
Talouden suunnittelu tuo vapautta elämään 4

- Y-sukupolvi, raha ja kaikki muut
- Rahaan liittyvät uskomukset ja virheelliset käsitykset
- Talousasioiden ymmärtäminen on tärkeää
- Tunnista oma lähtökohtasi

Luku 1
Oma lähtökohta 7

- Aseta taloudelliset tavoitteet
- Tee rahavirtalaskelma
- Henkilökohtainen tase
- Budjetin laadinta
- 50-20-30-sääntö
- 80-20-malli
- Nollabudjettimalli
- Budjetin luominen
- Kuinka kuluja vähennetään ja rahavirtaa lisätään
- Seuraa budjettia ja päivitä sitä tarpeen mukaan
- Jokainen tarvitsee rahaa ”pahan päivän varalle”
- Hyvä ja huono velka

Luku 2
Velkojen maksaminen 12

- Ensimmäinen askel on haastavin
- Yleisimmät takaisinmaksusuunnitelmat
- Hyvästit huonoille tottumuksille
- Velkaantumisen piilosyyt
- Sananen lainojen yhdistelystä
- Neuvottele luotonantajien kanssa

Luku 3
Pistä raha poikimaan 16

- Tapoja hankkia lisätuloja
- Löydä itsellesi sopiva sivutyö
- Oman osaamisen kehittäminen
- Pistä raha kasvamaan lisää
- Sananen sijoittamisesta
- Muut kuin perinteiset sijoittamistavat

Luku 4
Tietoisku veloista 20

- Hallitse velkoja viisaasti
- Mitä lainat maksavat
- Luottokortit
- Maksaminen erissä
- Pohdi ennen ostamista
- Vertaa lainoja ja löydä niistä paras

Yhteenveto
Uusi tie avautuu 24

KUKA ON ANDREAS LINDE?

Andreas Linde on talousasiantuntija, joka on työskennellyt lainamarkkinoilla viimeiset 7 vuotta. Linden erikoisosaamiseen kuuluu kulutusluotot, korot, lainojen yhdistäminen sekä oman talouden hallinta. Andreas Linde on julkaissut yli 100 lainamarkkinoihin ja taloudenhallintaan liittyvää artikkelia.

Vuonna 2014, kun Andreas Linde oli vasta 22-vuotias, hän perusti Lead Supplyn eli yrityksen, jonka alla myös LoanScouter toimii. Lead Supplyn ja LoanScouterin toimintaperiaatteena on yhdistää lainat ja kuluttajat sekä helpottaa edullisen lainan löytämistä.

LoanScouter toimii siis kuten muutkin vertailupalvelut, mutta elektroniikan tai hotellien sijaan kuluttajat voivat vertailla lainoja. Lisäksi osalla LoanScouterin markkinoilla kuluttaja voi vertailla myös vakuutuksia.

Tätä kirjoitettaessa eli vuonna 2021 LoanScouter toimii yhdeksällä eri markkinalla.

LoanScouterin ja Lead Supplyn toimitusjohtajana Andreas Linde tuo kuluttajat ja rahoittajat yhteen. Euroopan laajuisesti Linde ja Lead Supply ovat auttaneet jo yli 100 000 kuluttajaa löytämään sopivan lainan.

Tämän kirjan avulla Linde toivoo voivansa rohkaista kuluttajia yhä parempiin taloudellisiin päätöksiin. Kirja auttaa niin pääsemään eroon veloista kuin hallitsemaan jokapäiväistä rahankäyttöä paremmin.

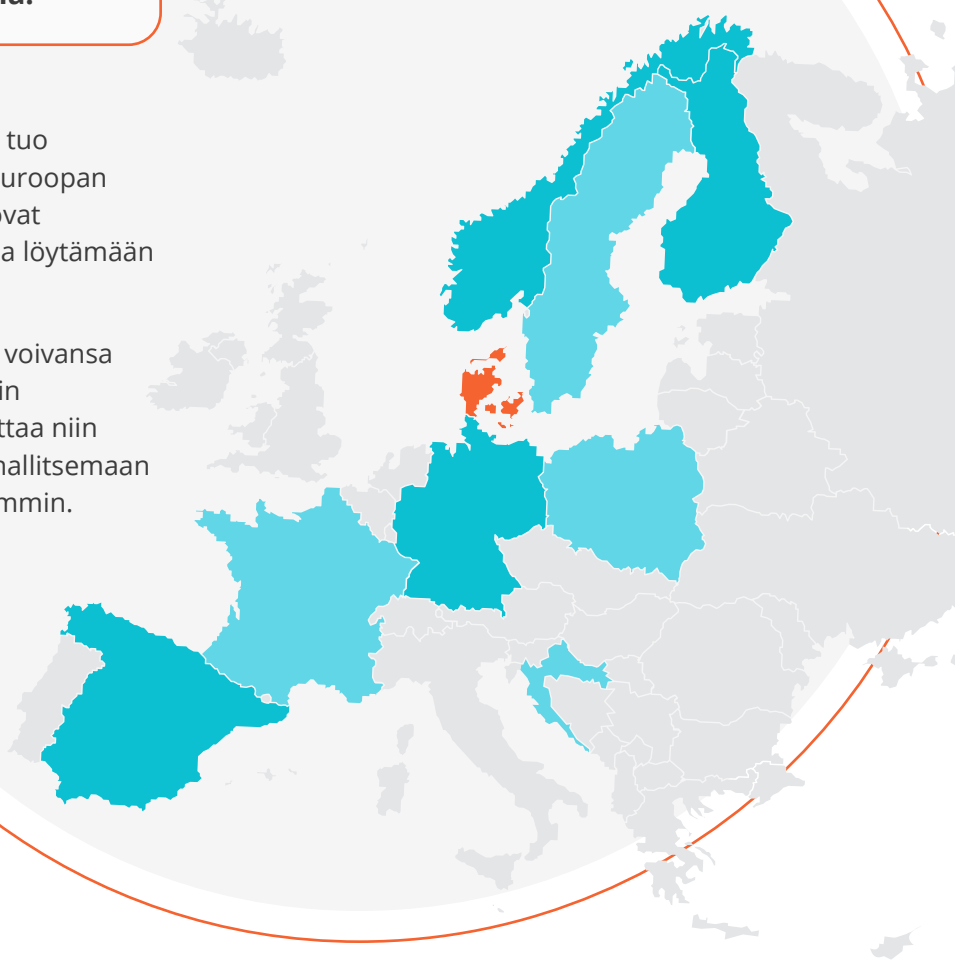

TALOUDEN SUUNNITTELU TUO VAPAUTTA ELÄMÄÄN

Ovatko raha-asiasi yleensä ottaen kunnossa, mutta sinulla ei ole rahankäyttöön liittyviä konkreettisia tavoitteita? Vai onko sinulle kenties kertynyt velkaa ja rahahuolia, jotka vievät yöunetkin? Raha-asioihin liittyvät ongelmat aiheuttavat usein stressiä ja huolta, eivätkä monet useinkaan tiedä, kuinka ongelmat voisi ratkaista.

Tämä kirja antaa sinulle perustiedot raha-asioiden hoitamisesta ja työkalut taloudellisen tilanteesi parantamiseen.

Kun otat raha-asiasi haltuun, otat haltuun myös elämäsi. Miljoonat ihmiset ympäri maailman ovat ottaneet oman elämänsä ohjat käsiinsä tämän kirjan ohjeiden mukaan. Ota sinäkin!

Ensin tarkastelemme, millaiset tekijät vaikuttavat raha-asioihin.

Sitten selitämme taloussuunnitelman perusteet, selvitämme prosessin kulun ja kerromme, mitä onnistumiseen tarvitaan.

TALOUDEN SUUNNITTELU TUO VAPAUTTA ELÄMÄÄN

Y-sukupolvi, raha ja kaikki muut

On tosiasia, että Y-sukupolveen kuuluvien ihmisten raha-asiat ovat huonommin kuin heidän vanhemmillaan silloin kun he olivat samassa iässä kuin sinä olet nyt. Tämän päivän nelikymppiset ovat ehtineet lyhyen työuransa aikana kohdata kaksi suurta lamakautta, jotka ovat hidastaneet palkkojen kehitystä ja aiheuttaneet työttömyyttä.

Myös suuret opintolainat ja henkilökohtaiset velat ovat vaikuttaneet mahdollisuuteen vaurastua taloudellisesti. Omistusasunnon ostamista on perinteisesti pidetty osoituksena hyvästä taloudellisesta tilanteesta, mutta nykyään oman kodin ostamiseen ei ole monellakaan varaa.[1]

Vain puolet milleniaaleista tienaa enemmän kuin heidän vanhempansa[2]

Mutta muutkin kuin Y-sukupolvi kokevat huolta taloudellisesta tilanteesta. Palkkojen hidas kasvu vaikuttaa meihin kaikkiin. Viimeisten neljänkymmenen vuoden aikana työvoimamarkkinoilla on tapahtunut tasaista, vaikkakin hidasta kasvua ainoastaan kymmenen vuoden ajalla.

Sen vuoksi suurimmalla osalla työssä käyvistä ei ole riittävästi taloudellisia resursseja paremman elintason saavuttamiseksi. Suurimmat palkkojen kasvun mahdollisuudet koskevat vain pientä osaa työssäkäyvistä.

Ei siten ole lainkaan yllättävää, että aiempien sukupolvien hyvän elintason, omistusasunnon ja taloudellisen riippumattomuuden saavuttaminen tuntuu kovin vaikealta.[2]

Rahaan liittyvät uskomukset ja virheelliset käsitykset

Taloudelliseen vaurastumiseen vaikuttavat myös monet virheelliset valinnat, kuten tarpeeton tuhlailu, uuden auton ostaminen tai eläminen palkkapäivästä toiseen. Jos normaalielämään kuuluvien maksujen maksamiseen joudutaan käyttämään usein luottokorttia eikä suunnitelmaa taloutta varten ole, tulevaisuus voi alkaa näyttää synkeältä.[3]

Tilannetta ei myöskään paranna se, että monilla on virheellisiä käsityksiä rahasta.[4]

Tarvitaan siis helposti ymmärrettävää, faktoihin perustuvaa tietoa, ja tästä kirjasta sitä saa. Tieto on paras puolustuskeino taloudellista epävarmuutta, olettamuksia ja uskomuksia vastaan.

Talousasioiden ymmärtäminen on tärkeää

Jokaisen tulisi opetella perustiedot henkilökohtaisten talousasioiden hoitamisesta. Talousasioiden ymmärtäminen antaa eväät elämälle, jossa on vähemmän raha-asioihin liittyviä huolia ja turvattomuuden tunteita.

Tieto siitä, kuinka talouden perustyökalut kuten budjetointi, lainojen lyhennys ja säästäminen toimivat, antaa avaimet menestymiseen ja vaurastumiseen.[5]

[1] https://www.cnbc.com/2019/11/05/millennials-earn-20-percent-less-than-boomersdespite-being-better-educated.html

[2] https://edition.cnn.com/2020/01/11/politics/millennials-income-stalled-upward-mobility-us/index.html

[3] https://www.proquest.com/openview/9300a18402f5d0fbbf3d69ebbd18b809/1?pq-origsite=gscholar&cbl=6796

[4] https://www.fidelity.com/viewpoints/personal-finance/6-money-myths

[5] https://www.forbes.com/sites/lizfrazierpeck/2019/08/29/5-reasons-personal-finance-should-be-taught-in-school/?sh=1b7562605178

TALOUDEN SUUNNITTELU TUO VAPAUTTA ELÄMÄÄN

Tunnista oma lähtökohtasi

Oletko ollut huolissasi raha-asioistasi jo pidemmän aikaa, vai oletko vasta hiljattain alkanut pohtia raha-asioitasi? Millainen tilanteesi onkaan, nyt on aika jättää huolet taakse ja tunnistaa oma lähtökohta.

Taloudellinen tulevaisuus alkaa kestävällä taloussuunnitelmalla. Tässä kirjassa kerrotaan, kuinka suunnitelma tehdään. Suunnitelma voi olla yksinkertainen tai monivaiheinen, mutta se on juuri omiin tarpeisiisi sopiva.

Taloussuunnitelma antaa laajemman ja selkeämmän kuvan raha-asioista ja auttaa asettamaan tavoitteita.

Meillä kaikilla on tulevaisuuden unelmia ja yksi keino niiden toteuttamiseen on raha. Kun rahalle luodaan tavoitteita, on helpompi havaita, minkä vuoksi nettovarallisuutta on tarpeen kasvattaa, velkoja lyhentää tai aloittaa säästäminen.

Siksi ei myöskään enää tarvitse valvoa öitä ja pohtia, mistä voisi saada rahat lomamatkaa tai toisen auton hankkimista varten. Opit ymmärtämään, miksi me kaikki tarvitsemme budjetin ja kuinka voit tehdä sellaisen juuri itsellesi.

Taloussuunnitelma ja budjetti antavat yhdessä kattavan katsauksen omaan rahatilanteeseen.

Kun nämä tärkeät työkalut ovat hallussasi, koossa on kaikki tarvittava säästämistä, tavoitteiden saavuttamista ja varojen kasvattamista silmällä pitäen.

OMA LÄHTÖKOHTA

Henkilökohtaisen taloussuunnitelman laatiminen alkaa tästä. Suunnitelma sisältää tulot, varallisuuden, velat ja sijoitukset, mutta myöskin tulevaisuuden toiveet ja unelmat. Suunnitelman tarkoitus on, että ymmärrät tämänhetkisen taloudellisen tilanteesi ja huomaat, kuinka tulevaisuudelle asetetut tavoitteet voi saavuttaa.

Kun tavoitteet kirjoitetaan näkyville, on helppo palauttaa mieleen, ***miksi*** taloussuunnitelma tehdään.

Rahavirtalaskelma havainnollistaa, ***mihin*** rahat joka kuukausi menevät.

Henkilökohtainen tase antaa selkeän kuvan siitä, ***mikä*** kokonaistilanne on.

Budjetti puolestaan kertoo, ***kuinka*** tavoite saavutetaan.

Nämä ovat työkalut, joilla saat tarkan ja todellisen kuvan taloutesi tilanteesta. Tämä tieto on perusta vaurastumiselle.

Aseta taloudelliset tavoitteet

Jos et tiedä tavoitteitasi, et myöskään tiedä, kuinka ne voi saavuttaa. Tavoitteiden myötä pystyt tekemään tarkan suunnitelman, jonka mukaan suuntaat kohti päämääräsi. Tavoite voi olla esimerkiksi velattomuus tai vaikkapa oman yrityksen perustaminen. Tavoitteesi voi olla myös uuden auton tai omistusasunnon hankinta tai säästäminen eläkepäivien varalle.

Yksi asia on kuitenkin varma: on aina tärkeä tietää, mitä varten rahaa säästää. Kun muistat ***miksi*** säästät, onnistut varmemmin. Samoin onnistumiset matkan varrella vievät kohti tavoitetta. Kirjoita siis ylös kaikki mitä matkan varrella saavutat. Niistä saat uutta motivaatiota, jos jossakin vaiheessa tavoite hämärtyy.

OMA LÄHTÖKOHTA

Tee rahavirtalaskelma

Rahavirtalaskelma antaa tiedon siitä, kuinka paljon sinulle tulee rahaa ja kuinka paljon sitä virtaa ulos. Laskelman tarkoituksena on selvittää, onko nettorahavirta negatiivinen vai positiivinen.

Kirjaa kaikki tulonlähteet, esimerkiksi päätoimen palkka, sivutoimen palkka, vuokratulot ja niin edelleen. Jos tulosi vaihtelevat kuukausittain, kirjaa tuloista kolmen kuukauden keskiarvo.

Kirjaa sitten kaikki laskujen maksamiseen menevät rahat. Vähennä sen jälkeen kuukausittaiset menot kuukausittaisista tuloista, niin saat tulokseksi nettorahavirran.

Onko tulos positiivinen? Jos jäljelle jää rahaa, tulos on positiivinen. Onko tulos negatiivinen? Budjetissasi on silloin vajetta. Neutraali rahavirta tarkoittaa, että tulot ja menot ovat lähes yhtä suuret.

Henkilökohtainen tase

Henkilökohtaisen taseen tekeminen on helppoa. Tase määrittää nettovarallisuuden.[1]

Kirjaa kaikki taloudellinen varallisuutesi (kaikki omistuksesi) ja vähennä niistä kaikki taloudelliset vastuusi (kaikki velkasi). Laskelman tulos osoittaa nettovarallisuuden.

Negatiivisesta tuloksesta ei tarvitse huolestua. On tärkeämpää, että tiedät oman taloudellisen tilanteesi.

Tämä vaihe ei ole välttämätön, mutta se auttaa suunnitelman tekemisessä ja tavoitteiden asettamisessa.

Haluatko säästää rahaa esimerkiksi lastesi harrastuksia tai omia eläkepäiviä varten? Nettovarallisuus antaa tiedon tulevaisuuden tavoitteiden tueksi.

Budjetin laadinta

Rahavirtalaskelma on hyvä perusta yksinkertaisen ja selkeän budjetin laatimiseen, koska se sisältää tiedot kulutuskäyttäytymisestä.

Jaa ensimmäiseksi kuukausittaiset kulusi eri luokkiin. Kirjaa kaikki tarpeelliset menot, esimerkiksi elintarvikkeet, vuokra tai lainan lyhennys, polttoaine tai matkakulut, puhelinkulut, terveydenhoito ja vakuutus. Lisää kaikki velkoihin liittyvät maksut kuten lainat ja luottokorttimaksut.

Kirjaa kaikki ei-välttämättömät kulut kuten televisiomaksut, kuntosalimaksut, viihde, ravintola, vaatteet jne. Jos maksat eläkesäästöjä tai muita kuukausittaisia säästöjä, lisää ne myös menoihin.

Kun olet kirjannut kaikki kuukausittaiset tulot ja menot, voit verrata lukuja eri budjetointistrategioihin.

[1] https://investmentmoats.com/budgeting/personal-cash-flow-statement-complete-guide/

OMA LÄHTÖKOHTA

Budjetteja on monentyyppisiä. Mikä sopii yhdelle, ei välttämättä sovi toiselle. Tutustumme seuraavaksi kolmeen yleisimmin käytettyyn budjettimalliin.

50-20-30-sääntö

TYksi käytetyimmistä budjettimalleista on 50-20-30-malli. Tässä mallissa palkka jaetaan kolmeen osaan. 50 % palkasta menee välttämättömiin maksuihin, 20 % säästämiseen ja 30 % kaikkeen muuhun.[2]

Vaikka 50-20-30-budjetti kuulostaa helpolta, se ei välttämättä sovi kaikille. Malli ei ole välttämättä paras mahdollinen, jos asut esimerkiksi kalliissa kaupungissa, jossa suurin osa palkasta menee vuokraan, tai jos palkkasi on kovin pieni tai jos olet yrittäjä.

80-20-malli

80-20-budjettimalli on erittäin yksinkertainen. Tässä mallissa kuluja ei erotella välttämättömiin ja ei-välttämättömiin, vaan palkasta siirretään 20 % suoraan säästötilille. Loput palkasta käytetään sen mukaan mihin rahaa tarvitaan.[3]

Automaattinen veloitus pitää huolen siitä, että 20 % palkasta siirtyy säästötilille välittömästi. Loput palkasta jää käyttötilille, josta maksut sitten maksetaan.

Kun raha siirretään heti säästötilille, se ei ole enää käytettävissä käyttötilillä. Jos maksat laskut säntillisesti ja raha riittää vielä elämiseenkin, tämä malli voi auttaa kerryttämään säästöjä.

Nollabudjettimalli

Nollabudjetit ovat yleistyneet viime vuosina. Nimestään huolimatta se ei kuitenkaan tarkoita, että pankkitili on tyhjänä kuukauden loppuun mennessä.[4]

Mallin ideana on pistää raha ”töihin” eli jokaisella eurolla on paikkansa budjetissa.

Kirjaa ensin kaikki menot ja vähennä ne tuloistasi. Jäljelle jääneet varat kohdennetaan tavoitteiden saavuttamiseen.

Kun tämä budjetti tehdään oikein, jokaisella tuloina saadulla eurolla on oma tehtävänsä eikä mitään jää yli.

[2] https://www.sofi.com/learn/content/50-30-20-budget/
[3] https://www.thebalance.com/dont-like-tracking-expenses-try-the-80-20-budget-453602
[4] https://www.nerdwallet.com/article/finance/zero-based-budgeting-explained

OMA LÄHTÖKOHTA

Budjetin luominen

Olemme kaikki erilaisia ja eri tilanteissa, joten itselle sopiva budjettimalli on valittava juuri oman tilanteen perusteella. Valmiin mallin lisäksi voit myös luoda omiin tarpeisiisi sopivan yksilöllisen mallin.

Laske kuukausittaiset menosi rahavirtalaskelman perusteella. Näin näet, mihin raha menee ja kuinka paljon rahaa jää jäljelle joko säästettäväksi tai kulutettavaksi. Jaa rahat kaikille kuluille, myös kaikille suunnitelluille säästöille.

Kulujen seuraaminen on tärkeää, jotta pysyt selvillä rahavirrasta. Kuiteista ilmenee tarkasti, mihin rahat menevät. Luottokorttiotteista selviää myös, mihin rahaa käytetään ja jääkö rahaa säästöön.

Kuinka kuluja vähennetään ja rahavirtaa lisätään

Jos rahavirta ei ole riittävä tai jos kuukauden lopussa rahaa ei juuri ole jäljellä, ota budjetti avuksesi.

Tarkista kaikki rahankäyttöluokat ja tutki, mihin rahasi hupenevat. Voisitko jossakin kohdassa vähentää kuluja?

Ei-välttämättömiä kuluja voi karsia helposti. Tutki, mitä ei-välttämättömiä kuukausittaisia maksuja vaativia palveluita tai tuotteita voit perua.

Voitko perua esimerkiksi tarpeettoman vakuutusmaksun, kanava- tai streaming-maksun tai käyttämättömät tilaukset?

Voit myös vähentää elämiseen liittyviä kuluja. Voit esimerkiksi vähentää ravintoloissa käyntiä ja laittaa ruokaa kotona. Kokeile erilaisia ruokalajeja ja osta edullisia elintarvikkeita. Syö satokauden mukaan ja osta paikallisia elintarvikkeita, jotka ovat terveellisempiä ja edullisempia ja vähentävät ympäristön kuormitusta.

Vähennä myös tarpeetonta lämpöhävikkiä. Tarkista ovien ja ikkunoiden tiiveys ennen hyvissä ajoin ennen talvea. Jotkin helpotniksit voivat vähentää vetoa ja lämmön kulutusta. Vinkkejä on saatavilla esimerkiksi netistä.

Voit kesällä avata ikkunat hetkeksi, kun on vielä viileää ja tuulettaa, ja sulkea ikkunat päivän ajaksi. Verhojen ja kaihtimien sulkeminen pitää myös lämmön tasaisempana.

Seuraa budjettia ja päivitä sitä tarpeen mukaan

Budjetti on helppo laatia, mutta sitä ei ole ehkä yhtä vaivatonta noudattaa. Budjetista ei kuitenkaan ole hyötyä, jos sitä ei noudateta.

Budjetin pitäminen voi olla monen mielestä hyvinkin hankalaa.

Tärkeää on kuitenkin muistaa, että olet itse vastuussa taloudellisesta tilanteestasi ja haluat sen vuoksi pysyä suunnitelmassasi.

> Onnistumisen lähtökohta on kaikkien kulujen seuraaminen. Aina kun kulutat rahaa, merkitse se budjettiisi. Budjettisi on suunnitelmasi ja seuranta on suunnitelman onnistumisen avain.

Asetettujen tavoitteiden saavuttaminen vaikuttaa suunnitelmaan. Jos esimerkiksi tavoitteenasi oli ostaa omistusasunto ja olet saavuttanut tavoitteesi eli ostanut asunnon, seuraava tavoitteesi voisi olla vaikka uusien huonekalujen ostaminen.

Taloudellinen suunnitelma on joustava ja sitä tulee päivittää jatkuvasti toiveiden ja tarpeiden mukaan.

OMA LÄHTÖKOHTA

Jokainen tarvitsee rahaa ”pahan päivän varalle”

Tili, jolle säästät ns. pahaa päivää varten, on paljon enemmän kuin säästötili. Se on taloudellinen turvaverkko. Elämä on täynnä yllätyksiä ja jotkin niistä ovat hyviä, jotkut huonoja. Pahan päivän varalle säästäminen antaa mielenrauhaa ja luottamusta siihen, että kriisin sattuessa kallista lainaa ei tarvitse ottaa.

Jokaisella tulisi olla säästöjä pahan päivän varalle. Pesukone voi rikkoutua, autoon saattaa tulla suuri ja kallis remontti tai voit joutua työttömäksi. Talousasiantuntijat suosittelevat, että jokaisella olisi puskurirahasto, jossa on riittävästi varoja kuuden kuukauden elinkustannusten maksamiseen.

Jos sinulla ei ole vielä tällaista puskurirahastoa, lisää se kuukausittaisiin kuluihisi ja aloita säästäminen heti, kunnes rahastossa on riittävästi rahaa.

Hyvä ja huono velka

Olet varmaankin tähän mennessä pohtinut sitä, onko velasta mitään hyötyä. Olet ehkä kuullut hyvästä ja huonosta velasta, mutta mitä ne tarkoittavat? Hyvä velka tarkoittaa velkaa, joka lisää varallisuutta pitkällä ajanjaksolla.[5]

Asuntolaina on esimerkki hyvästä velasta. Omistusasunto lisää varallisuutta.

Vastaavasti huono velka ei lisää varallisuutta pitkällä ajanjaksolla vaan se kuluttaa varoja ja voi heikentää luottokelpoisuutta.

Luottokorttivelka on huonoa velkaa. Myös auton ostamiseen otettu laina on huonoa velkaa, koska auton arvo laskee. Huono velka on riskialtista tai liian kallista tai molempia.

Kun harkitset velan ottoa, arvioi, miten se vaikuttaa muihin kuluihisi, säästöihisi, tuloihisi ja pitkän tähtäimen taloudellisiin tavoitteisiisi. Myöskin edes hiukan pienempi korko säästää paljon rahaa pidemmän ajan kuluessa.

[5] https://www.investopedia.com/articles/pf/12/good-debt-bad-debt.asp

VELKOJEN MAKSAMINEN

Kalliilla ja pitkäaikaisella velalla on paljon negatiivisia vaikutuksia elämään.

Jatkuvan stressin lisäksi se ahmaisee osansa rahavaroista, vähentää luottoluokitusta ja vaikeuttaa säästämistä.

Velka on monelle tosiasia, mutta velan ei tarvitse viedä kaikkia voimia ja hallita elämää.

Veloista voi kuitenkin päästä eroon lukemattomien muiden ihmisten tavoin. Sinäkin pääset, kun teet huolellisen suunnitelman ja noudat sitä.

Ensimmäinen askel on haastavin

Jos jokainen ansaittu euro menee laskujen maksamiseen, säästäminen ei onnistu. Joudut elämään palkanmaksupäivästä toiseen. Saatat jopa kuluttaa enemmän rahaa kuin tienaat.

Ensimmäinen askel velkojen maksamiseen on velkojen kohtaaminen. Monet jättävät tämän vaiheen huomioimatta. He maksavat vähän velkoja pois ja kaivavat omaa kuoppaansa syvemmäksi. Velkojen kohtaaminen on haastavaa, koska velkojen todellinen määrä voi tuntua ahdistavalta.

Tosiasia kuitenkin on, että veloilta ei voi piiloutua. Ne on hyväksyttävä ja niille on alettava tehdä jotakin. Kun ymmärrät tämän, edessäsi aukeaa tie kohti vapautta.

Sinun on hyvä muistaa seuraavat kaksi asiaa: on aina ihmisiä, joilla on enemmän velkaa kuin sinulla ja nyt olet aloittamassa uuden suunnan. Tästä päivästä lähtien velkasi alkavat vähentyä.

Luku 2

VELKOJEN MAKSAMINEN

Yleisimmät takaisinmaksusuunnitelmat

Kun tosiasiat ovat selvillä ja velan määrä on tiedossa, on aika laatia omiin tarpeisiin sopiva takaisinmaksusuunnitelma.

Seuraavassa esittelemme kaksi yleisintä takaisinmaksustrategiaa, jotka ovat auttaneet lukuisia samassa tilanteessa olleita ihmisiä.

Lumivyörystrategia

Ensimmäinen strategioista on ns. lumivyörystrategia. Tämän strategian ideana on keskittyä ensin maksamaan velkoja, joiden korot ovat suurimmat. Samalla maksetaan myös muita velkoja mutta minimisummalla.

Tällä tavoin jatketaan, kunnes kaikki velat on maksettu.

Lumivyörystrategialla on kuitenkin hyötynsä ja haittansa. Tämä malli vähentää maksettavien korkojen määrää, säästää rahaa ja auttaa pääsemään nopeammin eroon veloista, jos velkaa maksetaan säännöllisesti.

Strategian haaste on se, että siitä ei voi lipsua. Et voi alkaa maksaa ensisijaisesta lainastasi takaisin vain minimisummaa, jos haluat, että suunnitelma onnistuu. Lumivyörystrategia sopii parhaiten henkilöille, joilta löytyy itsekuria ja määrätietoisuutta.

Lumipallostrategia

Lukuisat ihmiset ovat selvinneet veloistaan lumipallostrategian avulla.[1]

Lumipallostrategiassa keskitytään ensin pienten velkojen maksamiseen ja muista veloista maksetaan samalla kuukausittain minimisumma.

Kun ensisijaiset velat on maksettu pois, niihin varattu summa käytetään jatkossa seuraavaksi pienimmän lainan maksamiseen. Tästä syntyy lumipalloefekti. Samaa toistetaan jokaisen velan kohdalla pienimmästä suurimpaan. Velkaa maksetaan kuukausittain, kunnes kaikki velat on maksettu.

Tämän strategian haittapuoli on, että säästöä korkokuluissa ei synny. Tämä strategia toimii toisaalta siksi, että kaikki velat vähenevät koko ajan ja ennen pitkää loppuvat.

Paras takaisinmaksustrategia riippuu luonnollisesti henkilön omasta tilanteesta.

Erittäin motivoituneet ja kurinalaiset ihmiset saattavat hyötyä nopeasta maksutavasta. Joidenkin tutkimusten mukaan pienten velkojen maksu ensimmäiseksi motivoi maksamaan kokonaisvelan nopeasti pois.

[1] https://www.ramseysolutions.com/debt/debt-snowball-vs-debt-avalanche

Luku 2
VELKOJEN MAKSAMINEN

Hyvästit huonoille tottumuksille

Joskus velkaa alkaa kertyä sairastumisen tai työttömäksi jäämisen takia. Toisinaan velkaantuminen voi johtua elämäntyyliin liittyvistä valinnoista esimerkiksi silloin kun ylellisyystuotteita aletaan hankkia, koska niitä luullaan välttämättömiksi. Jos velkaa kertyy paljon yli varojen elämisen takia, elämäntyyliin on tehtävä pysyviä muutoksia.

Jos raha aiheuttaa jatkuvasti huolta ja murhetta, jokin ei toimi. Kun päätät muuttaa asenteesi rahan suhteen, koko ajattelutapasi muuttuu.

Aloita palkitsemalla itsesi pienistä onnistumisista. Etsi iloa asioista, jotka eivät maksa mitään. Kirjoita myös päiväkirjaa kaikesta, mistä nautit, esimerkiksi päivän ensimmäisestä kahvikupillisesta tai kävelylenkistä raikkaassa aamuilmassa.[2]

Velkaantumisen piilosyyt

Joskus rahaa kulutetaan liikaa olosuhteiden pakosta. Esimerkiksi kriisitilanteessa voi joutua turvautumaan luottokorttiin, jos puskurirahastoa ei ole. Tosiasia kuitenkin on, että elämme yli varojemme myös monien muidenkin syiden takia.

Yksi tärkeimpiä syitä on se, että budjettia ei ole. Jos budjettia ei ole, rahatilanne saattaa helposti luisua hallitsemattomiin. Budjetti on paras raha-asioiden työkalu. Pidä se mukanasi aina, muokkaa sitä tarpeen mukaan ja tarkastele sitä usein.

Tuhlaamiseen sortuu, jos taloudellista tavoitetta ei ole. Kun rahalle on tietty tarkoitus, on helpompi pysyä suunnitelmassa. Tavoite on vastaus kysymykseesi ***”miksi”*** ja auttaa pysymään erossa houkutuksista.

Vastuun ottaminen omista raha-asioista ja veloista irti pääseminen vaativat kärsivällisyyttä. Velkojen takaisinmaksu vie aikaa, samoin säästäminen. Kärsimättömyys hämärtää tien tavoitteeseen ja siihen, mitä varten hoidat raha-asioitasi.

Monet asiat vaikuttavat suunnittelemattomaan rahankäyttöön. Muut kuin välttämättömät ostokset vaikuttavat negatiivisesti taloudellisiin tavoitteisiin, koska ne perustuvat tunteisiin tai tylsyyden torjuntaan. Tavoitteiden kirkastaminen ja onnistumisista iloitseminen lisäävät motivaatiota. Ensimmäisen velattoman päivän ajatteleminen tuo elämään valoa.

[2] https://positivepsychology.com/benefits-of-gratitude/

VELKOJEN MAKSAMINEN

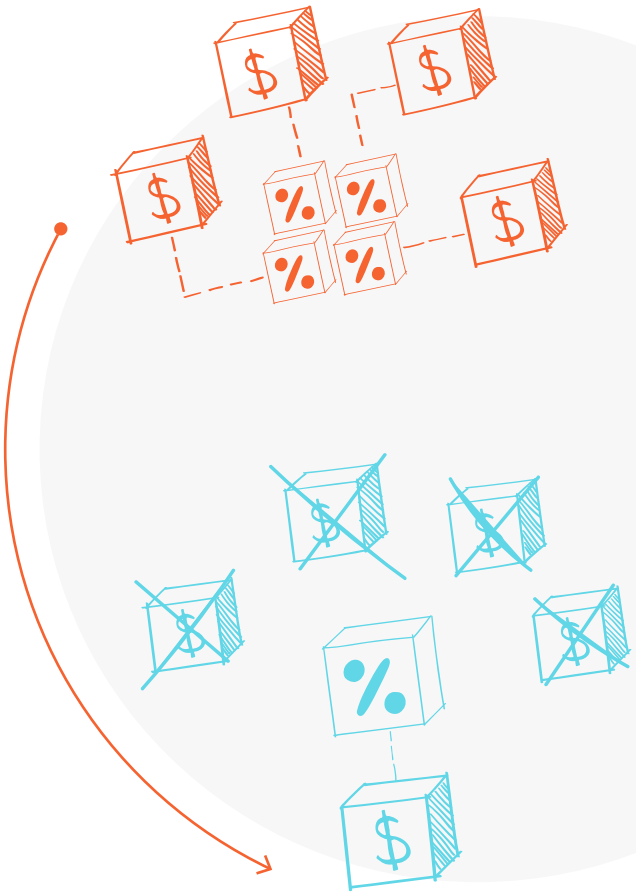

Sananen lainojen yhdistelystä

Velkojen yhdistämistä ja yhdistelylainaa pidetään vastauksena jokaisen velallisen ongelmiin.

Kun velat yhdistetään yhdeksi lainaksi, maksettavaksi tulee yksi kuukausittainen maksu.

Pidä kuitenkin mielessä, että monet lainayhtiöt ovat kalliita. Valitse siis luotettava yritys, joka tarjoaa järkevän takaisinmaksusuunnitelman.

Velkojen yhdistäminen ei kuitenkaan takaa sitä, että korko on pienempi tai että korkotaso säilyy kiinteänä (eli samana) koko lainan ajan. Jos haluat järjestellä lainasi uudelleen, valitse pankki, joka tarjoaa palvelulleen pienimmän koron.

Lainoja yhdistetään uudelleen yleensä siksi, että korot saataisiin pienemmiksi, takaisinmaksuerät olisivat pienempiä tai että velka voitaisiin maksaa kokonaan pois. Lainojen yhdistäminen voi olla fiksu taloudellinen peliliike myös silloin, kun korot ovat alhaalla, jolloin oman pääoman osuus kasvaa tai kuukausittaiset maksut pienenevät.

Jos takaisinmaksu aiheuttaa ongelmia, lainojen yhdistäminen voi olla ratkaisu. Ole kuitenkin tarkkana, että et maksa ajan myötä enemmän korkoa.[3]

Neuvottele luotonantajien kanssa

Joskus voit saada apua luottokortin myöntäneeltä yritykseltä. Luotonantaja voi olla kiinnostunut neuvottelemaan, koska luottokortti ei sisällä takausta ja maksujen jättäminen väliin ei ole sille hyvä vaihtoehto.[4]

Kortin myöntäjä ei välttämättä halua menettää asiakastaan tai rahojaan, jos sinulla ei ole lainkaan maksukykyä. Kortin myöntäjä saattaa siten haluta neuvotella esimerkiksi koroista.

Tarvitsetko neuvotteluun apua? Internetistä löydät tietoja neuvottelun tueksi.

[3] https://www.valuepenguin.com/loans/refinancing-a-loan-what-it-means
[4] https://www.bankrate.com/finance/debt/how-to-negotiate-with-credit-card-companies/

Luku 3

PISTÄ RAHA POIKIMAAN

Olet nyt valmis ottamaan vastuun raha-asioistasi. Sinulla on selkeä näkemys taloudellisesta tilanteestasi ja olet asettanut itsellesi tavoitteet. Tiedät, mihin olet menossa.

Jos olet jo matkalla tavoitteisiisi, minkään ei ole tarve muuttua, mutta rahan lisäys voi viedä sinut tavoitteisiisi nopeammin.

Voit kartuttaa tuloja tekemällä sivutöitä. Esimerkiksi Yhdysvalloissa sivutoimista työtä tekee jo yli kolmasosa väestöstä.[1]

Myös keikkatyö on avannut monia mahdollisuuksia lisätuloille. Sivutöitä voi tehdä helposti niin kotona kuin verkossa. Tutkitaan seuraavaksi muutamia helppoja lisätulojen hankintatapoja.

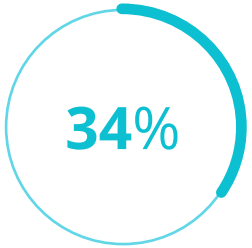

Yhdellä kolmesta amerikkalaisesta on sivutyö[1]

Tapoja hankkia lisätuloja

Pohdi omia vahvuuksiasi ja heikkouksiasi ennen sivutyön hankkimista. Mitä erikoistaitoja tai -osaamista sinulla on? Oletko luontaisesti seurallinen tai pidätkö autolla ajamisesta? Tutki, mitkä sivutoimiset työt eivät vaadi todistuksia tai lisäkoulutusta.

Pyydä palkankorotusta

Palkankorotuksen pyytäminen kuulostaa helpolta, mutta monet työskentelevät vuosia eikä heidän palkkansa nouse koskaan. Jos olet ollut työssäsi yli vuoden ja tehnyt työsi hyvin, voit pyytää palkankorotusta. Tutustu etukäteen alan palkkatasoon ja valitse neuvottelulle sopiva ajankohta.[2]

Etsi osa-aikatyö

Osa-aikatyö on yleinen ratkaisu lisärahan hankkimiseen. Se on hyvä vaihtoehto, jos työskentelylle löytyy sopivasti aikaa.

Aja korvausta vastaan

Henkilökuljetuspalveluista tuli ilmiö vuonna 2009, kun Uber perustettiin. Uber on edelleen tunnetuin kuljetuspalvelu useimmissa maissa, mutta uusia sovelluksia on alkanut tulla markkinoille.

Jos henkilökuljetuspalvelu ei tunnu sopivalta työltä tai jos autosi ei täytä toiminnan vaatimuksia, voisitko alkaa jakelijaksi? Jotkut yritykset jakelevat esimerkiksi aterioita ja jotkut tuovat ostoksia kaupoista.[3]

Myy tarpeettomat tavarat

Järjestele kaapistosi kuntoon ja katso, olisiko siellä jotakin tarpeetonta, myytäväksi kelpaavaa tavaraa. Voit siis ansaita rahaa siistimällä kotisi!

Voit myydä kirpputorilla esimerkiksi vaatteita, leluja, huonekaluja ja koristeita. Joillakin web-sivustoilla voi myydä vanhoja laitteita ja Facebookin markkinapaikassa ja eBayssa voi myydä mitä vaan.

Anna kotisi vuokralle

Voit antaa oman kotisi vuokralle esimerkiksi viikonlopuksi Airbnb-palvelun kautta. Koteja voidaan vuokrata muualtakin kuin lomaparatiisien läheltä. Jos kotisi on lähellä yliopistoa tai sairaalaa, voit vuokrata kotisi luennoitsijalle tai opiskelijalle tai sairaalaan joutuneen omaiselle.

Ja jos et käytä parkkiruutuasi tai lämpötolppaasi, voit antaa sen vuokralle. Voit myös vuokrata osan asunnostasi varastokäyttöön online-palvelun kautta.

[1] https://zapier.com/blog/side-hustle-report/
[2] https://www.glassdoor.com/blog/guide/how-to-ask-for-a-raise/
[3] https://thecollegeinvestor.com/22566/make-money-driving/
[4] https://vitaldollar.com/20-things-you-can-rent-out-for-extra-money/

PISTÄ RAHA POIKIMAAN

Anna tavaroita vuokralle

Onko sinulla vähällä käytöllä olevia tavaroita, esimerkiksi polkupyörä, soittimia tai työkaluja? Omien tavaroiden vuokraaminen toiselle on helppo ja nopea tapa ansaita lisärahaa. Voit antaa vuokralle myös vaikkapa juhla-astioita tai -koristeita tai huonekaluja.[4]

Freelance-työt

Eräs sivutyö voi tuottaa rahaa yllättävänkin hyvin. Jos pidät kirjoittamisesta ja osaat selittää ajatukset tai käsitteet selkeästi, miksi et alkaisi kirjoittaa tekstejä. Kannettava tietokone tai pöytätietokone sekä Internet-yhteys auttavat pääsemään edullisesti alkuun freelance-kirjoittajana.[5]

Löydä itsellesi sopiva sivutyö

Edellä mainitut työt ovat suosituimpia lisärahan hankkimisen keinoja. Myös muita vaihtoehtoja on olemassa. Monilla Internet-sivustoilla on kattavasti tietoa erityyppisistä sivutöistä.

Ole kuitenkin tarkkana. Sivutyö, joka kuulostaa liian hyvältä ollakseen totta, ei yleensä olekaan totta. Käytä vain luotettujen lähteiden tietoja ja tarkista asiat itse ennen kuin tartut toimeen.

Oman osaamisen kehittäminen

Voit luoda mahdollisuuksia tulojesi kasvuun seuraavien kahden strategian avulla vaikka koko työurasi ajan.

Laajenna osaamistasi

Oman osaamisen laajentaminen voi tuottaa paljon hyötyä. Teknologia kehittyy huimaa vauhtia ja omien taitojen päivittäminen pitää osaamisen kilpailukykyisenä.

Kehitä myös taitoja, jolle on kysyntää. Näin saat neuvotteluetua keskustellessasi palkankorotuksesta tai ylennyksestä.

Kouluttaudu lisää

Korkeampi koulutus voi vaikuttaa korottavasti palkkaan koko työuran ajan.

Yhdysvalloissa v. 2020 tehdyn tutkimuksen mukaan keskimääräinen viikkopalkka nousi 619 dollarista 781 dollariin ylemmän tutkinnon ansiosta.[6]

[4] https://vitaldollar.com/20-things-you-can-rent-out-for-extra-money/
[5] https://www.fool.com/the-ascent/personal-finance/articles/earn-1000-with-this-free-to-start-side-hustle/
[6] https://careerwise.minnstate.edu/education/education-pays.html

Luku 3
PISTÄ RAHA POIKIMAAN

Pistä raha kasvamaan lisää

Useimmat ihmiset tallettavat rahansa tavalliselle käyttötilille, jossa se ”makaa” vuodesta toiseen huonolla korolla. Olet kuitenkin tehnyt ahkerasti töitä rahan takia, joten pane raha tekemään töitä puolestasi.

Tarkastellaan hieman ilmiötä nimeltä korkoa korolle.

Oletetaan esimerkiksi, että olet ansainnut sivutuloina 1000 euroa. Talletat tämän määrän tilille, jolle maksetaan korkoa 1 % vuodessa. Vuoden kuluttua sinulle maksetaan 10 euron korko.

Tililläsi on nyt 1010 euroa. Kahden vuoden kuluttua sinulla on 1020,10 euroa. Ajan myötä varasi lisääntyvät, koska korolle kasvaa korkoa.[7]

Useimmille säästötileille, rahastoille ja investoinneille maksetaan korkoa. Korko voidaan maksaa tilistä riippuen kuukausittain, neljännesvuosittain tai vuosittain. Maksetulle korolle maksetaan korkoa, joten varat kasvavat huomaamatta.

Sananen sijoittamisesta

Varallisuutta voi kasvattaa myös sijoittamalla. Tutki sopivia vaihtoehtoja sen mukaan haluatko valita perinteisiä pankkisijoituskohteita tai jotakin muuta. Pankkien ja rahoituslaitosten perinteiset sijoituskohteet ovat turvallisia ja varmoja.[8]

Sijoittamisessa tieto on valtaa. Älä aloita sijoittamista ennen kuin olet tutustunut kaikkiin tietoihin. Tutki, milloin rahat vapautuvat käyttöösi. Onko se puoli vuotta, vuosi, viisi vuotta vai pidempään?

Korkeatuottoiset säästötilit

Korkeatuottoiset säästötilit tuottavat sananmukaisesti korkeamman tuoton kuin tavalliset talletus- tai säästötilit. Tilille maksetaan korkeampaa korkoa, mutta rahoja pääsee tarvittaessa edelleen käyttämään.

Korkeatuottoinen säästötili on hyvä valinta, jos tarkoitus on säästää tulevaisuuden hankintoja varten tai kerryttää puskurirahastoa. Näitä tilejä voidaan avata myös verkkopankissa.

Sijoitusrahastot, ETF-rahastot ja indeksirahastot

Rahastosijoittamisessa sijoittajat ostavat olemassa olevia osakesalkkuja tai joukkovelkakirjoja. Tavallisimmissa sijoitusrahastoissa on yleensä alhainen korko. Sijoitusrahastot ovat hyvä säästämiskeino. Koska kulut ovat pienet, tuotto on sitä suurempi.[9]

ETF-rahastot ovat rahastoja, joilla voidaan käydä osakkeiden tavoin kauppaa. Ne perustuvat yleensä indeksiin. Indeksirahastot ovat passiivisia rahastoja, jotka seuraavat markkinaindeksiä, joita ovat esimerkiksi S&P 500, Nasdaq 100 ja DAX 30.–

Tavalliseen säästämiseen verrattuna sijoittaminen indeksirahastoon sisältää korkeampia riskejä, mutta esimerkiksi Nasdaq 100:n ja S&P 500:n vuosittainen tuotto on ollut viimeisen sadan vuoden aikana keskimäärin kymmenen prosenttia.[10]

Osakkeet

Yksittäisten yritysten osakkeiden ostamista pidetään usein riskialttiina. Tieto on tässäkin avainasemassa, joten opiskele ja hanki osakekaupoista niin paljon tietoa kuin pystyt. Internetissä on paljon saatavilla tietoa. On myös tärkeää perehtyä yrityksiin, joiden osakkeita haluat ostaa.

[7] https://www.bankrate.com/banking/what-is-compound-interest/
[8] https://www.fool.com/the-ascent/banks/articles/have-money-saved-best-ways-make-it-grow/
[9] https://www.bankrate.com/investing/best-investments-for-beginners/
[10] https://www.nerdwallet.com/article/investing/average-stock-market-return

PISTÄ RAHA POIKIMAAN

Muut kuin perinteiset sijoittamistavat

Asiantuntijoiden mukaan tärkeintä onnistuneessa sijoittamisessa on hajautus. Korkeatuottoisten tilien ja sijoitusrahastojen lisäksi kannattaa tutkia myös muita sijoitusvaihtoehtoja.[11]

Omaisuus

Jos haluat kasvattaa varallisuuttasi ja sijoittaa kiinteään omaisuuteen, huomioi, että tulojen on katettava kulut ja että saa lisäksi voittoa.

Verojen lisäksi kiinteän omaisuuden kuluja ovat tarvikkeisiin, ylläpitoon ja vakuutuksiin liittyvät kulut. Huomioi myös omaisuuden hallintaan liittyvät kulut, jos suunnittelet vuokraamista.

Voit myös yrittää myydä omaisuutta voitolla. Voit esimerkiksi ostaa huonokuntoisen asunnon halvalla, remontoida sen ja myydä sen hinnalla, joka kattaa remontti- ym. kulut ja tuottaa vieläpä voittoa.[12]

Keräilytuotteet

Melkein mitä tahansa keräillään: Star Wars -hahmoja, baseball-kortteja, antiikkihuonekaluja ja niin edelleen. Voit ostaa keräilytuotteita sillä ajatuksella, että niiden arvo kasvaa ajan myötä, mutta alan asiantuntemus on tässä vaihtoehdossa ensiarvoisen tärkeää.[13]

Sijoittaminen säilyttää ahkerasti ansaitun rahan ostovoiman ja suojaa varoja inflaatiolta.

Tämä on tärkeää varojen kerryttämisen ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Arvokkaat metallit

Arvokkaat metallit ovat suosittu sijoituskohde. Sijoituskohde voi sisältää jalometalleja tai rahastoja.[14]

[11] https://wallethacks.com/alternative-investments/
[12] https://www.thebalance.com/real-estate-investing-101-357985
[13] https://online.hbs.edu/blog/post/types-of-alternative-investments?tempview=logoconvert
[14] https://wallethacks.com/alternative-investments/

TIETOISKU VELOISTA

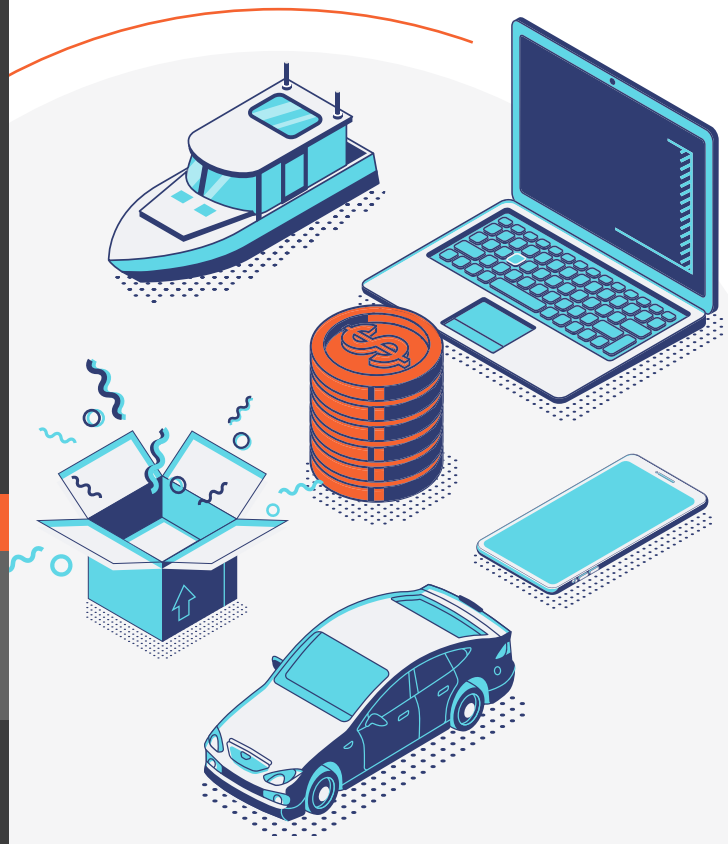

Suunnitellun velan ja suunnittelemattoman velan välillä on suuri ero. Kun taloudellinen tilanne on hallinnassa, velka ei tunnu taakalta. Velaksi otettava raha on siis käytettävä viisaasti.

Varakkaat tietävät, että velka voi olla arvokas työkalu vaurauden kasvattamiseksi. Vähemmän varakkaiden, erityisesti heidän, jolla on maksettavana kalliita kuluttajalainoja, tulisi suhtautua velanottoon varovaisesti.

Esimerkkejä hyvästä velasta ovat mm. kiinteistön ostaminen, koulutukseen sijoittaminen ja yrityksen rahoitus. Lainaraha käytetään tällöin nettovarallisuuden kasvattamiseen.[1]

Huonoa velkaa käytetään puolestaan sellaisten asioiden hankkimiseen, mitkä vähentävät nettovarallisuutta.

Ei ole taloudellisesti järkevää käyttää kallista lainarahaa sellaiseen, joka ei edistä varallisuuden kasvua.

Hallitse velkoja viisaasti

Ota oppia viisaasta raha-asiantuntijasta ja käytä lainarahaa vain sellaisiin ostoihin, jotka lisäävät varallisuuttasi ajan mittaan. Käytä lainarahaa varakkaiden tavoin, niin olet hyvissä lähtöasetelmissa kohti kestävää varallisuutta.

Elämä on täynnä yllätyksiä ja siksi jokaisella tulisi olla puskurirahasto, jossa on varoja vähintään puolen vuoden kulujen kattamiseksi. Puskurirahaston ansiosta luottokorttiin tai pikavippeihin ei tarvitse turvautua. Jos sinulla on edelleen maksettavana korkeakorkoinen laina, maksa se pois mahdollisimman nopeasti.[2]

[1] https://www.businessinsider.com/personal-finance/when-to-use-debt-to-build-wealth-financial-planner-2019-7
[2] https://calbizjournal.com/the-5-most-clever-approaches-to-borrow-money/

TIETOISKU VELOISTA

Mitä lainat maksavat

Lainat maksavat aina jotakin. Oletetaan, että otat lainaa X euroa. Siihen kuitenkin liittyy lisäksi pieniä kuluja, jotka nostavat lainan koko määräksi Y euroa. Nämä lainaan liittyvät pienet kulut voivat jäädä helposti huomioimatta, jollei niistä ole tietoinen.[3]

Jotkin näistä kuluista ovat alalla yleensä käytössä olevia maksuja, esimerkiksi pankin ja luotonantajan kulut.

Lisäksi voi olla muita kuluja. Tutki, löytyvätkö sopimuksestasi seuraavat kulut:

Matalaan luottoluokitukseen liittyvät kulut. Selvitä luottoluokituksesi ennen kuin haet lainaa. Matala luokitus tarkoittaa korkeampia lainan korkoja. Jos suinkin mahdollista, odota ja pyri parantamaan luottoluokitustasi ennen kuin haet lainaa.

Luokituksen parantamisella on monia etuja. Voit esimerkiksi saada paremman koron. Jopa 0,5 prosentin ero 30 vuoden ajalle sovitussa lainanlyhennyksessä on suuri säästö.

Lainaan liittyvät kulut. Useisiin lainoihin liitetään monentyyppisiä maksuja, esimerkiksi järjestelypalkkiot, vakuutusmaksut, välityspalkkiot ym. Joillakin yrityksillä on käytössä luopumismaksu (tosiasiassa sanktio), jos haluat maksaa ylimääräisiä eriä tai maksaa lainan pois sovittua aikaisemmin.

On syytä muistaa, että mitä monimutkaisempi laina on, sitä tarkemmin on oltava tietoinen lisämaksujen mahdollisuudesta.[3]

Omistajuuteen liittyvät kulut. Omistajuuteen liittyvät kulut tarkoittavat hyödykkeen ostamiseen liittyvien kulujen lisäksi sen ylläpitoon, huoltoon ja käyttämiseen liittyviä kuluja.

Omistajuuteen liittyvät kulut ovat toissijaisia eli liitännäiskuluja. Oletetaan, että otat 100 000 euron lainan ja ostat sillä omakotitalon. Omakotitalon ostamisesta aiheutuu esimerkiksi kiinteistövero ja vakuutusmaksuja sekä puutarhanhoitoon, työkaluihin ja vedenkäyttöön ym. liittyviä maksuja.

Todellisten kulujen määrä voi olla yllätys. Jos omistajuuden kokonaiskustannuksia ei tule ajatelleeksi, saatat joutua sidotuksi velkaan, joka kohdistuu sellaiseen, mihin sinulla ei ole varaa.

[3] https://loans.usnews.com/articles/the-hidden-costs-of-loans

Luku 4

TIETOISKU VELOISTA

Luottokortit

Luottokorttivelan hoitaminen vaatii erityistä täsmällisyyttä. Oikein käytettynä luottokortti voi olla arvokas työkalu, mutta harkitsemattomasti käytettynä siitä voi tulla korkeakorkoinen taakka.

On erittäin tärkeää tietää, että luottokorttien kulut voivat olla monimutkaiset. Siksi pienellä kirjoitettu teksti on aina luettava ennen luottokorttisopimuksen tekemistä.[4]

Esimerkiksi kortin käyttämättömyydestä voi aiheutua maksuja. Vaikka tämä tieto ei välttämättä ole piilotettu, sitä ei välttämättä korttia haettaessa huomaa. Luottokortteihin tavallisesti liittyviä maksuja ovat seuraavat:

- **Korkomaksut:** Veloitetaan, kun minimimaksu on myöhässä.
- **Vuosimaksut:** Kortista aiheutuva vuosittainen maksu.
- **Eräpäivän jälkeen maksetusta maksusta aiheutuva kulu:** Veloitetaan, jos minimimaksua ei makseta ajoissa.
- **Palautetusta maksusta aiheutuva kulu:** Veloitetaan, jos maksu epäonnistuu (varat eivät riitä).
- **Ennakkomaksusta aiheutuvat kulut:** Veloitetaan käytettäessä kortin ennakkomaksuominaisuutta.
- **Ulkomaan maksutapahtumista aiheutuvat maksut:** Veloitetaan, jos maksu suoritetaan ulkomaan valuutalla.

Maksaminen erissä

Hankinnan voi usein maksaa useissa erissä tietyn ajan kuluessa. Tuotteen saa yleensä käyttöönsä sitten, kun ensimmäinen erä on maksettu.

Osamaksusuunnitelma toimii eri tavalla kuin luottokortti. Se voi olla kuitenkin järkevä vaihtoehto, koska sen korkotaso voi olla pienempi. Osamaksut ovat tavallaan lyhytaikaista lainaa, jolla on kiinteä maksusuunnitelma.

Edellä mainitun vuoksi maksujen todellinen kokonaissumma laina-ajalta on syytä tietää. Voit myös verrata, mitä hankinta tulisi maksamaan, jos sen ostaa luottokortilla. Varmista myös, että ymmärrät myyjän asettamat ehdot.[5]

Jos hankinta on tarpeellinen, valitse mielellään matalakorkoinen osamaksusopimus. Ole kuitenkin tarkkana, jotta pienet maksuerät eivät houkuttele ostamaan liian kallista tuotetta.

Pohdi ennen ostamista

Lainanantajat, pankit ja jälleenmyyjät tarjoavat palveluiden ja tuotteiden hankkimiselle erilaisia sopimuksia. Ne voivat kuulostaa houkuttelevilta, koska mainonta ja markkinointi on älykkäästi suunniteltu, mutta voivat sisältää loukun.

Tutki siis lainaa kaikista näkökulmista ennen kuin on liian myöhäistä, varsinkin jos laina on kallis.

On erityisen tärkeää tutkia kaikki kulut ja palkkiot etenkin seuraavien osalta:

- Luottokorttiostot
- Nollakorkoiset lainat
- Osta nyt, maksa myöhemmin -sopimukset
- Saldonsiirrot

Sopimuksiin sisältyy yleensä lisäkuluja. Velan todellisten kulujen ymmärtäminen auttaa arvioimaan, onko hankinta kulujen arvoinen. On lähes aina halvempaa ostaa tarvittava hankinta säästämällä rahat siihen.

Velan käyttäminen oman hyödyn kasvattamiseksi tarkoittaa tarpeettomien ja kalliiden lainojen välttämistä. Paras resurssi taloudellisissa hätätilanteissa on täysi puskurirahasto, ei kalliit lainat.[2]

[2] https://calbizjournal.com/the-5-most-clever-approaches-to-borrow-money/
[4] https://www.nerdwallet.com/article/credit-cards/pros-cons-shopping-credit-card
[5] https://www.chime.com/blog/debunking-installment-plans-everything-you-need-to-know/

Vertaa lainoja ja löydä niistä paras

Laina on yleensä pitkäaikainen kumppani. Se on rahan takia solmittu suhde, mutta on hyvä varmistaa, että sovitte yhteen myös muillakin tavoin.

Lainojen vertaileminen voi olla monimutkaista ja parhaimman ja halvimman löytäminen työlästä.

Huomioi seuraavat asiat vertaillessasi lainoja.

- **Selvitä laina-ajan pituus vuosina.** Lyhyempi laina-aika tarkoittaa yleensä matalampaa korkoa, vaikkakin kuukausittaiset maksut voivat olla vastaavasti korkeammat.
- **Arvioi korkotaso tai vuotuisen korkokannan määrä.** Vuotuisen korkokannan määrä tai korkotaso on huomioitava lainaa harkittaessa.
- **Koko lainan määrä** on tärkeä. Se sisältää alkuperäisen lainan määrän lisäksi palkkiot, korot ja muut kulut.
- **Kuukausimaksun** määrän tulee vastata maksukykyäsi.

Tarkista, että lainat ovat keskenään vertailukelpoisia eli niillä tulee olla samanlaiset ominaisuudet. Parhaimmalla lainalla on yleensä matalin korko ja lyhyin laina-aika.

Yhteenveto

UUSI TIE AVAUTUU

Toivon, että tämä kirja motivoi lukijaa ottamaan raha-asiat haltuunsa. Tie kohti taloudellista riippumattomuutta on avoinna.

Monelle velka on illuusio menestymisestä. Se hämärtää ymmärryksen siitä, kuinka vähän meillä oikeastaan on. Jos velkaa on tuloihin verrattuna liikaa, seurauksena on stressiä ja epävarmuuden tunteita.

Jotkut lukevat tämän kirjan ja unohtavat sen neuvot. Jotkut lukevat tämän kirjan ja ottavat sen neuvoista vaarin. He oppivat, mihin raha kuluu ja miten budjetti rakennetaan. Velkojen hallinta alkaa tuntua helpommalta, lainan ottamisen arviointi sujuu viisaammin ja tavoitteet tuntuvat saavutettavilta.

Kirjan oppien sisäistäminen ei tarkoita, ettet koskaan enää ottaisi taloudellisia virheaskelia. Mutta virheitä tulee vähemmän ja onnistumisia enemmän.

Taloudellinen riippumattomuus on matka ja olet vasta sen alussa.